

Izglītības un zinātnes
ministrija

Skolu sektora aktualitātes

Tiešsaistes seminārs par Erasmus akreditāciju
13.09.2022.

Izglītības un zinātnes ministrija

Nākotnei jābūt cilvēcīgai

International Forum for Visionaries & Leaders

Steering Education: From Imagination to Impact

Riga, June 3, 2022,
Conference centre Teikums, Fantadroms

“Nākotnē lielākā daļa atkārtotu vai mašīnām līdzīgu uzdevumu un darbu tiks nodoti īpaši viedai programmatūrai un viedajām mašīnām. **Mums ir jāatsakās no uzdevumiem, ko var veikt roboti.** Ja nevēlēsies, lai tavu darbu atņem robots, **nedari robota darbu.** Un mēs atkal **pievērsisīmies uzdevumiem, ko varam paveikt tikai mēs, cilvēki.** Tādas prasmes vai iezīmes kā **radošums, uzvedības modeļu atpazīšana, iztēle un stāstu stāstīšana atgūs nozīmi,** jo mašīnas (vismaz pārskatāmā nākotnē) vēl nespēj tās apgūt.”

“Mūsu galvenais uzdevums ir... **būt CILVĒKIEM.**”

Gerds Leonhards, futurologs un humānists (Šveice), augsta līmeņa starptautiskajā forumā “Izglītība nākotnei: no vīzijas uz pārmaiņām” Rīgā, 2022.gada 3.jūnijā (vairāk par forumu: <https://www.futures2050.lv/>)

Izglītības attīstības
virsmērķis
2021.-2027.gadam

Nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas **visiem Latvijas iedzīvotājiem**, lai veicinātu ikviena **potenciāla attīstību un īstenošanu** visa **mūža garumā** un lai veidotu ikviena **spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas** sabiedrībā un tautsaimniecībā.

*Izglītības attīstības pamatnostādnes
2021.-2027.gadam*

"Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai"

Izglītības attīstības **mērķi**
(IAP 2021-2027)

1.mērķis:

Augsti kvalificēti, kompetenti un uz izcilību orientēti **pedagogi un akadēmiskais personāls**

2.mērķis:

Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts **izglītības piedāvājums**

3.mērķis:

Atbalsts ikviena **izaugsmei**

4.mērķis:

Ilgspējīga un efektīva **izglītības sistēmas un resursu pārvaldība**

Horizontālās pārmaiņas:

*Izglītības kvalitātes vadība / Digitalizācija /
Stratēģiska attīstība / Līdzdalība*

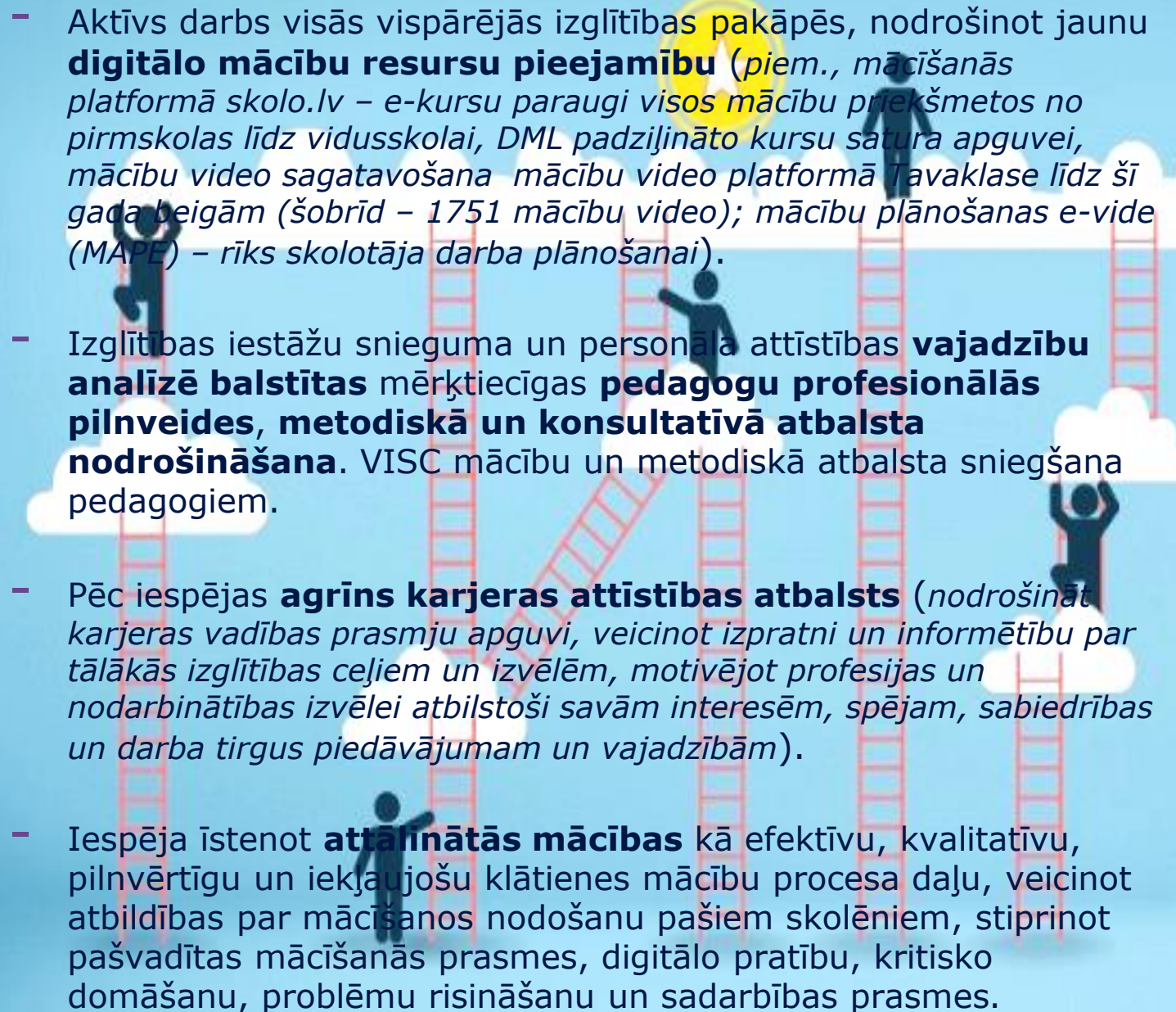
Tuvākā laika prioritārie stratēģiskie virzieni

- 1. Personalizēta izglītība** *(kompetenču pieeja, iekļaujošā izglītība, tostarp UA civiliedzīvotāju iekļaušana, pāreja uz mācībām valsts valodā)*
- 2. Digitālā transformācija**
- 3. Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība**

1. Personalizēta izglītība: Kompetenču pieejas ieviešana un nostiprināšana

- 2022./2023.mācību gadā – pilnveidotā mācību satura un pieejas ieviešanas (3., 6., 9., 12.klasei) trīs gadu pārejas perioda **noslēgums**, kā arī ieviešanas rezultātu **izvērtēšana** mācību gada beigās.
- **Vērtēšanas sistēmas pilnveide**, tostarp akcentējot **STEM** lomu (*piem., jaunās eksaminācijas sistēmas ieviešana, vērtēšanas digitalizācija (izstrāde, norise, novērtēšana VPIS), CE nokārtošanas sliekšņa pakāpeniska paaugstināšana līdz 20% (2023.gadā – 10%, 2024.gadā – 15%, 2025.gadā – 20%), pilnveidota vērtēšana 10 ballu skalas ietvaros (vienota pieeja skalas piemērošanai, 2022./2023.mācību gadā – atbalsts skolām šo principu ieviešanā).*

-
- Aktīvs darbs visās vispārējās izglītības pakāpēs, nodrošinot jaunu **digitālo mācību resursu pieejamību** (*piem., mācīšanās platformā skolo.lv – e-kursu paraugi visos mācību priekšmetos no pirmskolas līdz vidusskolai, DML padziļināto kursu satūra apguvei, mācību video sagatavošana mācību video platformā Tavaklase līdz šī gada beigām (šobrīd – 1751 mācību video); mācību plānošanas e-vidē (MAPE) – rīks skolotāja darba plānošanai).*
  - Izglītības iestāžu snieguma un personāla attīstības **vajadzību analizē balstītas** mērķtiecīgas **pedagogu profesionālās pilnveides, metodiskā un konsultatīvā atbalsta nodrošināšana**. VISC mācību un metodiskā atbalsta sniegšana pedagogiem.
  - Pēc iespējas **agrīns karjeras attīstības atbalsts** (*nodrošināt karjeras vadības prasmju apguvi, veicinot izpratni un informētību par tālākās izglītības ceļiem un izvēlēm, motivējot profesijas un nodarbinātības izvēlei atbilstoši savām interesēm, spējam, sabiedrības un darba tirgus piedāvājumam un vajadzībām).*
  - Iespēja īstenot **attālinātās mācības** kā efektīvu, kvalitatīvu, pilnvērtīgu un iekļaujošu klātienē mācību procesa daļu, veicinot atbildības par mācīšanos nodošanu pašiem skolēniem, stiprinot pašvadītas mācīšanās prasmes, digitālo pratību, kritisko domāšanu, problēmu risināšanu un sadarbības prasmes.

1. Personalizēta izglītība: Iekļaujošā izglītība – vienādas iespējas un tiesības visiem!

- Būtiski – **apsteidzoša un proaktīva individuālo vajadzību identificēšana, virzība uz katram bērnam un jauniešiem veidotu personīgu mācīšanās ceļu.**
- Individuālajām vajadzībām atbilstošs atbalsts, **mērķtiecīgu atbalsta sistēmu nodrošināšana** iekļaujošas izglītības nostiprināšanai *(piem., agrīnā diagnostika pirmsskolā, atbalsta personāla un pasākumu pieejamības nodrošināšana, vecāku/ģimenes iesaiste, pašvaldības atbildības palielināšana, atbalsts izglītojamiem ar PMP risku (ESF projekts "PuMPuRS"))*.
- **Iekļaujošas izglītības pieejas nodrošināšana visos izglītības līmeņos, nodrošinot arī augstas kvalitātes speciālo izglītību.**
- 2022./2023.mācību gadā **63,1%** no visiem skolēniem, kuriem ir noteikta speciālās izglītības programmas apguve, apgūst to **iekļaujoši vispārīzglītojošās skolās.**
- **Monitorings par atbalstu romu izglītojamiem**, kuri apgūst pirmsskolas, pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu.

- Veicamās darbības atbilstoši informatīvajā ziņojumā **"Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu"** konstatētajam *(piem., jāveic grozījumi MK noteikumos par pedagoģiski medicīniskajām komisijām, jāizstrādā vienotas prasības uzņemšanai profesionālās pamatizglītības programmās, jānosaka kārtība, kādā nodrošināmi internāta pakalpojumi, jānodrošina visās augstākās izglītības pedagoģijas studiju programmās studiju kurss "Speciālā izglītība", jā sagatavo MK noteikumu projekts par ESF investīciju nosacījumiem speciālās izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveidei, lai 2023. gadā uzsāktu projektu iesniegumu atlasī un projektu īstenošanu u.c.).*
- **Ukrainas bērnu/skolēnu iekļaušana** Latvijas izglītības iestādēs.
- Atbalsts **patvēruma meklētāju, imigrantu, reemigrantu** izglītības nodrošināšanai.
- **Atbalsts izcilībai**, skolēnu spēju un talantu attīstībai.

1. Personalizēta izglītība: UA civiliedzīvotāju iekļaušana Latvijas izglītības iestādēs

- Izglītības nodrošināšana **sadarbībā ar pašvaldībām**.
- **No 2022.gada 1.septembra** – nepilngadīgie UA civiliedzīvotāji izglītību Latvijā iegūs **valsts valodā**. Pirmsskolas izglītības vai pamatzglītības pakāpē bērns ir **tiesīgs** apgūt arī mazākumtautību izglītības programmu, kas tiek īstenota **ukraiņu valodā**, ievērojot Izglītības likumā noteikto attiecībā uz izglītības ieguves valodu mazākumtautību izglītības programmās.
- **Valsts finansiāls atbalsts** UA izglītojamiem (*mācību līdzekļu iegādei, individuālajam atbalstam mācībās*).

- **ESF projektu atbalsts:**
  - ESF projekta "**Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai**" ietvaros izglītības – tiks nodrošināti **pedagogu palīgi** un **mācīšanās grupas latviešu valodas apguvei** UA skolēniem.
  - ESF projekta "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ("**PuMPuRS**") atbalsts (*ekonomiskais atbalsts (ēdināšanas, transporta, naktsmītņu apmaksā), individuālās konsultācijas, psihologs, sociālais pedagogs*).
- **Erasmus+ atbalsta iespējas**, piem., Maza mēroga partnerības un Sadarbības partnerības – par atbalsta sniegšanu personām, kuras ietekmējis karš Ukrainā, un vietējām kopienām, veicinot labās prakses apmaiņu, daloties un veidojot dažādus rīkus, vadlīnijas un metodoloģijas.
- Metodiskais atbalsts UA civiliedzīvotājiem:
  - katram UA bērnam/skolēnam – individuāls mācību plāns;
  - mācīšanās grupas latviešu valodas apguvei;
  - vasaras nometnes ukraiņu bērnu atbalstam;
  - kursi latviešu valodas apguvei;
  - LVA rīkotās praktiskās nodarbības radošajās darbnīcās;
  - mācību līdzekļi UA civiliedzīvotāju atbalstam;
  - pedagogu palīgi (ESF projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" ietvaros:
  - sanāksmes, konsultācijas (VISC, IZM, IKVD, LVA).

2. Digitālā transformācija: Digitālās prasmes un rīki mūsdienīgai izglītībai

Tehnoloģiskais nodrošinājums

- Skolu **tehnoloģiju un digitālās infrastruktūras stiprināšana**:
  - o **Dators ikvienam bērnam**: cilvēkcentrētam, personalizētam, iekļaujošam mācību procesam
- Projekti** ("Datoru bibliotēkas": REACT-EU+ANM. Mērķis: valsts un pašvaldību skolu nodrošināšana ar portatīvo datortehniku pakāpeniska principa «Dators ikvienam bērnam» ieviešanai, prioritāte: 7.-9.klase):
  - **REACT-EU** "Izglītības iestāžu digitalizācija" (11,4M EUR, datoru iegāde 2022 III-IV);
  - **ANM** "Digitālās plaisas mazināšana" (11M EUR; 2022 II-III apzina mērķa grupas. Datoru iegāde 2022 IV).
  - o **SF** "Izglītības iestāžu nodrošinājums satura kvalitatīvai ieviešanai" (~55M EUR; 2023.-2025.g.).
- "**Datoru bibliotēkas**" uzturēšana un atjaunošana, t.sk. apdrošināšana.
- **Interneta jaudas palielināšana** (vidējās, pēdējās jūdzes risinājumu atbalsts no valsts puses)

Digitālais saturs

- Digitālu mācību vadību **platformu**, digitālu mācību **resursu un atbalsta materiālu attīstība un integrēšana** mācību procesā, veidojot **augstas veiktspējas digitālas izglītības ekosistēmas**: jaunā mācību satura īstenošanas atbalstam *Skola2030* ietvaros ir izveidotas **trīs digitālās platformas**:
  - o mācību resursu krātuve (**mape.skola2030.lv**);
  - o mācīšanās platforma **skolo.lv**;
  - o mācību video platforma **Tavaklase.lv**.
- Digitālā satura nostiprināšana skolās (piem., **papildus materiāli** "Dizains un Tehnoloģija II", "Programmēšana II" kursiem); **STEM interešu izglītības nostiprināšana**.

Pārvaldība

- Ieviešanas plāns, pārvaldības modelis: **digitalizācijas procesa vadītājs pašvaldībā** - izstrādā un īsteno skolu digitalizācijas plānu IT efektīvam izmantojumam.
- Skolas kā **digitāli prasmīgas mācību organizācijas**.
- **Valsts ģimnāziju** kā metodisko centru **loma**, īstenojot pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi, sniedzot metodisko atbalstu, tostarp digitālās pratības jautājumos.
- **Administratīvā sloga mazināšana** (piem., pāreja uz elektronisku izglītības dokumentu apriti, obligātā dokumentācija VIIS (personas lieta, kopsavilkuma žurnāls, liecība, izziņa); VPIS funkcionalitātes paplašināšana (piem., VPD pieteikšana, organizēšana, CE vērtēšana).

Pedagogu digitālo prasmju pilnveide

- **Mācību un metodiskais atbalsts** mācībspēku digitālo prasmju pilnveidei, digitālajai pedagoģijai, nodrošinot ikvienam vispārējās un profesionālās izglītības pedagogam darbam nepieciešamās digitālās prasmes:
  - o **mācības skolu tehnoloģiju mentoriem un tehnoloģiju mentoriem pašvaldības līmenī** (2021-2023), kuri tālāk nodrošina mācības un atbalstu skolotājiem, virza tehnoloģiju ieviešanu izglītības iestādēs.
- **Pedagogu digitālā kompetence - pedagogu profesionālās pilnveides prioritāte**, nodrošinot VB finansējumu (pēdējo trīs gadu laikā digitālās pratības attīstīšanas pasākumos ir iesaistījušies 53,5% pedagogu; ik gadu digitālās prasmes attīsta ap 3200 pedagogu).
- **Vienots ietvars mācībspēku digitālo prasmju novērtēšanai**.

3. Pārvaldība: Redzējums par izglītības kvalitāti

Izglītības kvalitāte — izglītības **process, saturs, vide** un **pārvaldība**, kas **ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību** un **iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus** atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem.

(Izglītības likums)

Vērtību un kvalitāti rada sistēma, kura balstīta uz pastāvīgas pilnveides principiem
(PLĀNO – DARI – PĀRBAUDI – RĪKOJIES).

Kvalitāte nozīmē darīt pareizi, kad neviens neskatās.

/Henrijs Fords, amerikāņu rūpnieks, biznesa magnāts/

3. Pārvaldība:

Izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmas pilnveide

(IAP 2021-2027 4.mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība; 4.2. Rīcības virziens. Pētniecībā un pierādījumos balstīta, lietotājcetrēta izglītības politika; 4.2.2. uzdevums Pilnveidot izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmu)

- 1. Atbilstība mērķiem** - izglītojamo un visas sabiedrības vajadzībām atbilstoši izglītības rezultāti: attīstītas noteiktas kompetences, spēja iesaistīties darba tirgū un dažādu sabiedrības grupu iekļaušanās iespējas.
- 2. Kvalitatīvas mācības** - mācību process un pedagogi (vistiešākā ietekme uz izglītības rezultātu sasniegšanu).
- 3. Iekļaujoša vide** - izglītojamo un pedagogu motivācija, nodrošinot fizisku un emocionālu drošību.
- 4. Laba pārvaldība** - efektīvi procesi, lai veicinātu iekļaujošu vidi, atbalstītu izglītojamos un pedagogus mācību procesā.

3. Pārvaldība – izglītības kvalitātes, līderības un demokrātijas veicināšanai

Skolu tīkls

- **Racionāla un sabalansēta** izglītības iestāžu **tīkla nostiprināšana**, izglītības kvalitātes veicināšana.
- Jaunais finansējuma sadales modelis **“Skolēns pašvaldībā”** (mērķis: taisnīga, vienota atalgojuma sistēma visā valstī; pašvaldība atvēl vismaz 7% atbalsta personālam un ne vairāk kā 15% administrācijai; lielāks atbalsts iekļaujošai izglītībai, speciālās izglītības programmām; pedagogu zemākā mēneša darba algas likme ik gadu palielināsies par 8,4%).

Pašvaldības, skolas atbildības palielināšanās

- Izglītības attīstības **stratēģijas izstrāde, pieejamas un kvalitatīvas izglītības nodrošināšana** savā teritorijā atbilstoši valsts noteiktajiem mērķiem un indivīda vajadzībām.
- Pašvaldības **atbildības palielināšana** par tās izglītības iestādi vai iestādēm un koordinēta un stratēģiska pašvaldības un kopienas ieguldījumu vadīšana, lai izglītības iestādes darbotos sekmīgi, jaunieši tiktu aktivizēti un iespējoti, tiktu veicināta bērnu un jauniešu iekļautība, emocionālā labizjūta un piederība.
- Pārvaldības un kvalitātes **vadības un uzraudzības procesu pilnveide**.
- **Kvalitātes vadības un kvalitātes monitoringa nodrošināšanā iesaistīto pušu koordinācijas un sadarbības sistēmas izveide**, nodrošinot skaidru funkciju sadalījumu, kvalitātes vērtēšanas instrumentu saskaņotu attīstību, efektīvu datu pārvaldību un sistēmas ilgtspēju.
- Izglītības kvalitātes **monitoringa datu izmantošana** snieguma un progresa novērtēšanai, pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanai, izglītības kvalitātes uzlabošanai.
- **Metodiskā darba sistēma**, kas nodrošina kvalitatīvas profesionālās pilnveides, atbalsta un mācīšanās iespējas skolotājiem, skolu vadītājiem un izglītības jomas vadītājiem labākai izglītības pieredzei skolēniem.
- **Skolas kā mācīšanās organizācijas**, kā virzošais spēks vietējās sabiedrības attīstībā, veicinot izcilību, sociālo iekļautību, sabiedrības labbūtību un mūžizglītību.
- Izglītības iestāžu **vadības kapacitātes attīstība un stiprināšana**, ar mērķi nodrošināt efektīvu pieeju uzsākto reformu īstenošanā, izcilības attīstībā un reaģētspējā uz mūsdienu izaicinājumiem; **pārmaiņas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības vērtēšanā** (no 2023.gada 1.janvāra).

Sadarbība

- Regulāra **sadarbība starp visiem iesaistītajiem** (*darba grupas, sanāksmes, semināri, kursi, pieredzes apmaiņa, sadarbības tīkli u.tml.*)
- **Partnerības ar augstskolām**, īpaši padziļināto kursu mācīšanās; **industriju**.
- **Jaunas sadarbības formas ar darba devējiem un to organizācijām** profesionālās izglītības kvalitātes un tās programmu konkurētspējas paaugstināšanai.
- Mācību priekšmetu **asociāciju loma**.

3.Pārvaldība: Līderība – koncepts arī izglītībā

Līderība – būtiska labas pārvaldības kompetence

Līderība – katrā skolā:

- vadības centrālā loma pārmaiņu procesos (organizācijas kultūras veidošana, personāla vadība un attīstība, rūpes par skolas vērtībām, darbinieku un skolēnu motivēšana, veidot skolas vidi pozitīvāku un labāku, lai gan darbinieki, gan skolēni tajā varētu izpaust savas stiprās puses);
- līderības prasmes – arī ikvienam pedagogam (vadot darbu klasē, vadot darba grupas, metodiskās jomas u.tml);
- būt līderim savā dzīvē – jāspēj arī skolēnam (spēja uzņemties atbildību par savu nākotni, uzņemties iniciatīvu, plānot, uzstādīt mērķus un sekot līdzī to izpildei, prame vadīt savu dzīvi gan skolā, gan ārpus tās, iesaistīties skolēnu pašpārvaldē u.tml.).

Līderība – arī izglītības pārvaldībā pašvaldības/dibinātāja, reģiona/valsts līmenī (misija un ikdiena, pārmaiņas un nemainīgais).

Ja jūs vienmēr darāt to, ko vienmēr esat darījis, jūs vienmēr iegūsiet to, kas jums vienmēr jau ir bijis.

/Henrijs Fords, amerikāņu rūpnieks, biznesa magnāts/

Nākotnes izglītība sākas šodien

Kādu izglītības sistēmu vēlamies / visi kopā veidojam?

- Kura nodrošina ikviena talantu attīstību un personības pilnveidošanos.
- Kura veido oriģinālus, nevis neskaitāmas kopijas.
- Kuras mērķis ir izcilība, nevis tikai pamatprasmes.
- No kuras nāktu risinājumi, nevis problēmas.
- Kura veidota tā, lai cilvēks būtu pēc iespējas labāk sagatavots ikvienā dzīves posmā.

Daudzos aspektos mūsu izglītība ir spēcīga un konkurētspējīga jau šodien!

Latvijas izglītībai ir nepieciešama iedvesma, drosme un pašapziņa!

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES!
DROSMI REDZĒT TĀLĀK!
UZ SADARBĪBU PĀRMAIŅU ĪSTENOŠANĀ!

IzM_gov_lv

Izglitibas.ministrija